NOWA KODYFIKACJA PRAWA KARNEGO. Tom XXVIII
AUWr No 3439 Wrocław 2012

Materialne przesłanki przeszukania w k.p.k.

Katarzyna Pikul

Katedra Postępowania Karnego
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Celem publikacji będzie wyłącznie kwestia określenia materialnych przesłanek przeszukania i ich interpretacji. Poniższe rozważania mają też na celu zwrócenie uwagi na pewne problemy, które mogą utrudniać przeszukanie prowadzone w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych Policji lub innych uprawnionych organów. Przewidziane w przepisie art. 219 § 1 k.p.k. czynności przeszukania pomieszczeń i innych miejsc, które przeprowadza się w celu wykrycia lub zatrzymania albo przymusowego doprowadzenia osoby podejrzanej, a także w celu znalezienia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie lub podlegających zajęciu w postępowaniu karnym, można dokonać, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że osoba podejrzana lub wymienione rzeczy się tam znajdują. Ponadto, w celu znalezienia rzeczy wymienionych w § 1 i pod warunkiem określonym w tym przepisie można też dokonać przeszukania osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów (art. 219 § 2 k.p.k.). Zgodnie z normą art. 219 § 1 k.p.k. organ procesowy musi zatem dysponować informacjami, na których podstawie może zasadnie spodziewać się, że w danym miejscu znajduje się przedmiot lub osoba poszukiwana[1]. Kodeksowe przesłanki (podstawy) dokonania przeszukania można podzielić na dwie grupy, tj. przesłanki formalne i przesłanki

[1] T. Grzegorczyk, J. Tylman, *Polskie postępowanie karne*, Warszawa 2003, s. 513.

© for this edition by CNS

materialne. Przepis art. 220 k.p.k. określa podstawy formalne dokonywania przeszukania wskazanego w art. 219. Po pierwsze, przeszukania może dokonać prokurator albo na polecenie sądu lub prokuratora Policja, a w wypadkach wskazanych w ustawie — także inny organ, np. Straż Leśna, Straż Graniczna, Państwowa Straż Łowiecka, inspektorzy i pracownicy kontroli skarbowej czy funkcjonariusze ABW. Po drugie, postanowienie sądu lub prokuratora należy okazać osobie, u której przeszukanie ma być przeprowadzone. Wreszcie po trzecie, w wypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli postanowienie sądu lub prokuratora nie mogło być wydane, organ dokonujący przeszukania okazuje nakaz kierownika swojej jednostki lub legitymację służbową, a następnie zwraca się niezwłocznie do sądu lub prokuratora o zatwierdzenie przeszukania. Postanowienie sądu lub prokuratora w przedmiocie zatwierdzenia należy doręczyć osobie, u której dokonano przeszukania, w terminie siedmiu dni od daty czynności na zgłoszone do protokołu żądanie tej osoby, a o prawie zgłoszenia żądania należy ją pouczyć. Na ocenę legalności przeszukania składają się, oprócz ww. przesłanek formalnych, przesłanki o charakterze materialnym w postaci istnienia uzasadnionych podstaw do przypuszczenia, że osoba podejrzana lub rzeczy podlegające zatrzymaniu znajdują się w miejscu przeszukania[2]. W tym miejscu zaznaczyć należy, że ustawa posługuje się niedookreślonymi kryteriami o charakterze ocennym, ponieważ przepisy nie precyzują, jakie informacje (dokumenty, sytuacje) mogą świadczyć o możliwości odnalezienia poszukiwanego obiektu. W związku z powyższym powstaje pytanie: co należy rozumieć przez pojęcie istnienia uzasadnionych podstaw do przypuszczenia, z których wynika, że w danym miejscu znajdują się poszukiwane przedmioty lub przebywa osoba podejrzana? Kwestia ta stała się przedmiotem wielu niejasności zarówno w doktrynie, jak i w praktyce. W niniejszej publikacji podjęto próbę wskazania owych wątpliwości oraz ich wyjaśnienia.

W kodeksie postępowania karnego brak jest materialnoprawnej definicji instytucji przeszukania. Brunon Hołyst ujmuje przeszukanie jako „czynność zmierzającą do uzyskania rzeczowego materiału dowodowego, której cele wykraczają poza zadania osiągane w drodze oględzin

[2] A. Kaznowski, *Problematyka przeszukania mieszkania*, „Prokuratura i Prawo" 2010, nr 4, s. 67; zob. szerzej interesujące uwagi L. Skoczyńskiego, *Warunki legalności przeszukania w świetle k.p.k.*, „Prokuratura i Prawo" 1989, nr 3, s. 19, 20.

© for this edition by CNS

miejsca przestępstwa”[3]. Zdaniem Tomasza Grzegorczyka przeszukanie jest wykrywczą czynnością dowodową, będącą jednocześnie środkiem przymusu pozwalającym na legalne wkroczenie w sferę konstytucyjnie gwarantowanych praw i wolności osobistych[4]. Zbigniew Czeczot i Tadeusz Tomaszewski definiują przeszukanie jako „czynność mającą na celu znalezienie przedmiotów stanowiących rzeczowe środki dowodowe w sprawie. Czasem służy też do wykrycia i zatrzymania poszukiwanej osoby, wyjątkowo nakierunkowana jest na ujawnienie i zabezpieczenie śladów kryminalistycznych”[5]. Z kolei Marian Cieślak wskazuje, że przeszukanie jest przymusowym sposobem przeszukiwania osób lub rzeczy dla celów procesu karnego[6]. Z punktu widzenia standardu konstytucyjnego i konwencyjnego istotne wydaje się podkreślenie, że przeszukanie jest czynnością dowodową, która ingeruje w sferę prawa do prywatności człowieka (art. 47), ochrony nienaruszalności mieszkania (art. 50), nietykalności cielesnej (art. 41), prawa własności (art. 64) oraz do tajemnicy komunikowania się (art. 49)[7], a także prawa do poszanowania życia rodzinnego i prywatnego, mieszkania oraz korespondencji, zagwarantowanego w art. 8 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności[8]. Przepisy art. 50 Konstytucji RP i art. 8 ust. 1 Konwencji precyzują warunki, które dopuszczają możliwość dokonania przeszukania jako odstępstwa od konstytucyjnych wolności i praw obywatelskich, przy czym pozbawienie bądź ograniczenie wymienionych wyżej praw może nastąpić w przypadkach określonych w ustawie i w sposób w niej określony[9]. Tym samym przepis art. 31 ust. 3 Konstytucji RP precyzuje ogólne przesłanki, których wystąpienie jest konieczne do wprowadze-

[3] B. Hołyst, *Kryminalistyka*, Warszawa 1996, s. 364.

[4] T. Grzegorczyk, J. Tylman, *op. cit.*, s. 513.

[5] Z. Czeczot, T. Tomaszewski, *Kryminalistyka ogólna*, Toruń 1996, s. 191.

[6] M. Cieślak, *Zagadnienia dowodowe w procesie karnym*, Warszawa 1955, s. 303.

[7] Z. Świda, *Proces karny: część ogólna*, Wolters Kluwer 2008, s. 362; K. Działocha, *Bezpośrednie stosowanie konstytucji (stan doktryny)*, [w:] *Bezpośrednie stosowanie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, red. K. Działocha, Warszawa 2006, s. 29.

[8] Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z uzup. i zm. Rozważania dotyczące pojęcia konstytucyjnych i konwencyjnych granic przeszukania w postępowaniu karnym, zob. J. Skorupka, *Konstytucyjne i konwencyjne granice przeszukania w postępowaniu karnym (cz. 1 i 2)*, „Palestra” 2007, nr 9–10, s. 92–96, „Palestra” 2007, nr 11–12, s. 52–63.

[9] J. Grajewski, L.K. Paprzycki, S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I*, red. J. Grajewski, Warszawa 2010, s. 765.

© for this edition by CNS

nia ograniczenia praw i wolności jednostki, tj. wyłączności ustawy oraz przesłanki konieczności dokonania ograniczeń wolności, między innymi dla bezpieczeństwa lub porządku publicznego, z których pierwsza ma charakter formalny, a pozostałe materialny[10]. Niewątpliwie owo incydentalne postępowanie realizowane w ramach art. 219 k.p.k. pozostaje we wzajemnych relacjach między tym przepisem a art. 227 k.p.k., który uwzględnia wiele wskazań (dyrektyw) dotyczących przeprowadzania przeszukania i jednocześnie zabezpieczających interesy prawne osób, których czynność ta dotyczy[11]. W myśl przepisu art. 227 k.p.k. przeszukanie lub zatrzymanie rzeczy powinno być dokonane zgodnie z celem tej czynności, z zachowaniem umiaru i poszanowania godności osób, których ta czynność ma dotyczyć, oraz bez wyrządzania niepotrzebnych szkód i dolegliwości. Podzielić tu bowiem należy poglądy Stanisława Waltosia, który wskazał, że „każde przeszukanie, bez względu na jego zakres, wdziera się w czyjąś intymność, odsłania w mniejszym lub większym stopniu szczegóły życia prywatnego, oznacza penetracje pomieszczeń, odzieży i nieraz ciała”[12]. Warto zwrócić uwagę, że powołany przepis art. 227 k.p.k. wyraźnie eksponuje konieczność uwzględnienia elementów gwarancyjnych, które wynikają bezspornie ze standardu konstytucyjnego i konwencyjnego, albowiem mają one decydujące znaczenie z punktu widzenia procesu wykładni przepisów ustawowych. Tym samym działanie, które jest niezgodne z celem przeszukania, prowadzi do niskiego prawdopodobieństwa osiągnięcia pożądanego wyniku, jak również jest nieekonomiczne. Istotne jest też to, że efektywność działania organów procesowych powinna iść w parze z wymogiem ich etycznego postępowania[13].

---

[10] J. Zakolska, *Problem klauzuli ograniczającej korzystanie z praw i wolności człowieka w pracach konstytucyjnych, w poglądach doktryny i orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego*, „Przegląd Sejmowy” 2005, nr 5, s. 12. Zob. L. Garlicki, *Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu*, Warszawa 1999, s. 95.

[11] Z. Świda, *op. cit.*, s. 362. Zob. także G. Artymiak, Z. Sobolewski, *Proces karny. Część ogólna*, red. G. Artymiak, Wolters Kluwer 2007, s. 265.

[12] S. Waltoś, *Proces karny. Zarys systemu*, Warszawa 2005, s. 363.

[13] Z. Czeczot, T. Tomaszewski, *op. cit.*, s. 194. Zob. przytoczone tam odwołanie do wyników badań przeprowadzonych w Londynie, polegających na ustaleniu częstotliwości przeszukań ze względu na osoby, u których dokonywano przeszukania, miejsca jego dokonania, używania siły fizycznej przez policję brytyjską itp.; por. M. McConville,

© for this edition by CNS

Ustawodawca przy określeniu w art. 219 § 1 k.p.k. merytorycznej podstawy przeszukania, tj. istnienia uzasadnionych podstaw do przypuszczenia, że w danym miejscu znajdują się poszukiwane przedmioty lub przebywa osoba podejrzana, posłużył się określeniem nieostrym, którego doprecyzowanie pozostawił doktrynie i praktyce[14]. Poszukując więc rozwiązania, w jaki sposób należy przeprowadzić wykładnię przepisu art. 219 § 1 k.p.k. w kontekście dopuszczalności przeszukania, ideą rozważań należy uczynić działanie, które dąży do powiązania czynnika obiektywnego (zewnętrznego) z czynnikiem subiektywnym (wewnętrznym)[15]. Zatem przeszukanie jest złożoną strukturą składającą się z psychicznych i niepsychicznych komponentów. Jeśli tego braku wzajemnych relacji nie można w racjonalny sposób uzasadnić, nie można też mówić o istnieniu jakiejkolwiek prawidłowości stosowania przeszukania. Po pierwsze, da się wnioskować, że instytucja przeszukania ma charakter wyłącznie przedmiotowy, ale samo istnienie obiektywnego przypuszczenia o możliwości odnalezienia poszukiwanego obiektu jest niewystarczające, aby uznać podjęte działania poszukiwawcze za dopuszczalne. Czynnik obiektywny jest niezależny od indywidualnych ocen i kwalifikacji organu planującego czy oceniającego możliwość dokonania przeszukania. Uzasadnienie jest obiektywne wtedy, gdy w zasadzie każdy

---

Search of persons and premises: New data from London, „The Criminal Law Review" wrzesień 1983.

[14] T. Grzegorczyk, *Kodeks postępowania karnego oraz ustawa o świadku koronnym*, Wolters Kluwer 2008, s. 499. Budowę podobną do tego typu sformułowań jak w art. 219 § 1 k.p.k. można odnaleźć między innymi w art. 244 k.p.k., w którym ustawodawca posłużył się wyrażeniem „uzasadnione przypuszczenie popełnienia przestępstwa", czy w art. 303 k.p.k. — „uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa".

[15] J. Kudrelek, *Podstawy dowodowe przeszukania w kodeksie postępowania karnego*, „Gazeta Policyjna", wydanie 42/2004 r., http://www.gazeta.policyjna.pl/archiwum/4204/s13a1.html, s. 2 (dostęp: 8 listopada 2010). Zob. powołane w opracowaniu wypowiedzi J. Kudrelka *Podstawy dowodowe…*, w których szerzej wyjaśnia, że „przypuszczenie — należy do pewnych subiektywnych sądów o tym, co być może było, jest lub będzie zachodzić w rzeczywistości. Sąd ten powstaje w psychice człowieka pod wpływem posiadanych informacji o zdarzeniach, wiedzy o prawidłowościach występujących w otaczającym świecie, indywidualnej umiejętności kojarzenia faktów oraz bardzo wielu innych nie w pełni jeszcze poznanych czynników. Wskazany sąd (przypuszczenie) kształtuje się najczęściej intuicyjnie, a więc w większym lub mniejszym stopniu poza kontrolą świadomości".

© for this edition by CNS

może je sprawdzić i zrozumieć. Obiektywizmem jest „przedstawianie i ocenianie czegoś w sposób zgodny ze stanem faktycznym, niezależnie od własnych opinii, uczuć i interesów”[16]. Po drugie, w naszej judykaturze dodaje się do zakresu znaczeniowego instytucji przeszukania elementy podmiotowe, które stanowią o konieczności zaistnienia u uprawnionego organu świadomości, tj. pewnego stanu subiektywnego, pod którego wpływem w psychice człowieka dochodzi do powiązania istotnych zdarzeń[17]. Niezbędnym elementem subiektywnym przeszukania jest, aby czynności przeprowadzane wynikały ze świadomości, która doprowadzi do celowości działania. W zakresie tych właśnie rozważań można stwierdzić, że elementem podmiotowo subiektywnym przeszukania jest działanie umotywowane na osiągnięcie efektu pozytywnego. Nie można więc przyjmować charakteru „samoistności” wobec instytucji przeszukania jako cechy doniosłej w ujęciu społecznym, która wyrażać miałaby się przez przekonanie, że na każde przypuszczenie organ procesowy może zareagować działaniem, które skutkować będzie przypadkowym przeszukaniem. Organ nie może, bez posiadania wiarygodnej informacji dokonać przeszukania.

W powyższym kontekście z teoretycznego i praktycznego punktu widzenia wynika, że informacje, na których podstawie podjęto niesformalizowaną decyzję o przeszukaniu, nie mogą być niemożliwe do weryfikacji. Co więcej, powinny pochodzić ze źródeł mogących później stanowić źródła dowodowe w postępowaniu, gdyż podstawą orzeczenia może być tylko materiał zabezpieczony w danym postępowaniu w postaci określonych środków dowodowych i ujawnionych w trybie art. 92 k.p.k.[18]. W tym stanie rzeczy można twierdzić, że uzasadnione podstawy to coś więcej niż przypadkowo uzyskana informacja. A więc nie mogą stanowić uzasadnionej podstawy do przeprowadzenia przeszukania niesprawdzone anonimy czy wiadomości zdobyte w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych[19]. Podstawę do wnioskowania o zasadności przeszukania muszą więc stanowić informacje uzyskane w toku

[16] *Słownik języka polskiego*, http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2569460.

[17] J. Kudrelek, *op. cit.*, s. 1.

[18] J. Grochowski, *Podstawy dowodowe przeszukania w kodeksie postępowania karnego*, „Problemy Prawa Karnego” 1992, nr 18, s. 47.

[19] Zob. *ibidem.*

© for this edition by CNS

procesu karnego i udokumentowane zgodnie z regułami procesowymi[20]. Dodać trzeba, że „wyklucza to zatem intuicyjne przeszukiwanie wszelkich miejsc, z którymi osoba podejrzana (oskarżony) miała kiedykolwiek kontakt. W każdym przypadku decyzja o przeszukaniu musi mieć racjonalne uzasadnienie i opierać się na realnym prawdopodobieństwie wyprowadzanym do tej pory z zebranych wiarygodnych informacji"[21]. Artur Kaznowski wskazuje, że „w literaturze podkreśla się, iż w sytuacji niezatwierdzenia przeszukania z powodu braku materialnej podstawy do jego przeprowadzenia, choćby nawet zostały odnalezione dowody popełnienia przestępstwa w sprawie, o które prowadzone jest postępowanie lub też dowody innego postępowania, należy uznać całą czynność przeszukania za nielegalną, a dowody znalezione w trakcie czynności nie będą mogły być wykorzystane w procesie karnym"[22]. Na uwagę zasługuje to, że art. 219 k.p.k. mówi o przedmiotach mogących stanowić dowód w sprawie, a niemogących stanowić dowodu przestępstwa, z którego powodu wszczęto postępowanie, ponieważ przeszukanie może być również dokonane w celu znalezienia dowodów świadczących o niewinności danej osoby[23]. Tym samym na gruncie obowiązującego k.p.k. ustawodawca umożliwia przeprowadzenie każdego dowodu, gdyż pogląd ten znajduje swoje uzasadnienie w art. 2 § 2 k.p.k., według którego podstawę rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne[24]. Ten model postępowania w przedmiocie instytucji przeszukania pozostaje w zgodzie ze standardem wynikającym ze wskazanych wyżej przepisów Konstytucji RP i Konwencji ETPC. Odnosząc się do zarysowanych wyżej możliwych teoretycznych rozstrzygnięć, wskazać należy, że za przyjęciem takiego modelu interpretacyjnego w przedmiocie instytucji przeszukania przemawiają przede wszystkim względy gwarancyjne.

---

[20] R.A. Stefański, S. Zabłocki, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I*, red. S. Zabłocki, Warszawa 2003, s. 979.

[21] Z. Świda, *op. cit.*, s. 361, 362; zob. Z. Uniszewski, *Przeszukanie. Problematyka kryminalistyczna*, Warszawa 2000, s. 42–47.

[22] A. Kaznowski, *op. cit*., s. 71. Zob. także powołaną tam w przedmiocie rozważań literaturę: K. Dudka, *Ochrona prawa do prywatności i jej granica w polskim prawie karnym*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych" 2000, nr 2, s. 88.

[23] Z. Młynarczyk, *Przeszukanie i odebranie przedmiotów w postępowaniu karnym*, „Prokuratura i Prawo" 1996, nr 4, s. 98–100.

[24] J. Skorupka, *op. cit*., s. 52.

© for this edition by CNS

W szczególności rozwiązanie takie zasługuje na aprobatę w świetle art. 308 k.p.k., gdyż od istnienia przesłanek wymienionych w tym artykule zależeć będzie ocena legalności tej czynności oraz jej ewentualne zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia, gdy czynność wykonano bez wcześniejszego postanowienia sądu lub prokuratora. Przepis art. 308 k.p.k. normuje tzw. czynności niecierpiące zwłoki. Dodać należy, że „niezbędny zakres tych czynności kodeks oznacza poprzez przykładowe wymienienie oględzin, w razie potrzeby z udziałem biegłego, przeszukania lub czynności wymienionych w art. 74 § 2 pkt 1 w stosunku do osoby podejrzanej”[25]. Zakres komplikacji zagadnienia przeszukania w trybie art. 308 k.p.k. wynika z tego, że trudno wymagać istnienia wprowadzonych do postępowania środków dowodowych w sytuacji, gdy przeszukanie jest pierwszą czynnością rozpoczynającą postępowanie[26]. W takim wypadku „niezbędnym elementem faktycznego wszczęcia procesu przeszukania jest tutaj bezpośrednie zetknięcie się organu ścigania z wydarzeniami lub faktami, które dostarczają podstawy do wszczęcia przeszukania. Bezpośredniość tego zetknięcia, naoczność podstawy działania, zwalnia od bezzwłocznego prawnego formułowania tego, co jest oczywiste”[27]. Niedopuszczalne jest „prewencyjne” dokonanie przeszukania. Informacje, na których podstawie podjęto niesformalizowaną decyzję o przeszukaniu w trybie art. 308 k.p.k., nie mogą jednak również i w tym przypadku być niemożliwe do weryfikacji.

W świetle przedstawionych wyżej uwag należy przyjąć, że powołany przepis art. 219 § 1 k.p.k. określa materialną (merytoryczną) przesłankę w postaci istnienia uzasadnionej podstawy do przypuszczenia, której wystąpienie warunkuje podjęcie decyzji o dokonaniu przeszukaniu, a tym samym stanowi o podstawie legalności tej decyzji. A zatem to z okoliczności sprawy ma wynikać, że w miejscu przeszukania znaj-

[25] J. Grajewski, L.K. Paprzycki, S. Steinborn, *op. cit.*, s. 960.

[26] R.A. Stefański, S. Zabłocki, *op. cit.*, s. 979.

[27] J. Wojciechowski, *Czynności procesowe w niezbędnym zakresie — aspekty prawne i kryminalistyczne*, http://www.edukacjaprawnicza.pl/index.php?mod=m_aktualnosci&cid=69&id=923&p=1 (dostęp: 3 stycznia 2011), s. 1; zob. także Z. Szatkowski, *Faktyczne wszczęcie procesu w celu zabezpieczenia dowodowego*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 1977, nr 2, s. 138.

© for this edition by CNS

duje się rzecz mogąca stanowić dowód w sprawie, i ta okoliczność jest pierwotna względem podjęcia decyzji o przeszukaniu. Decyzja o przeszukaniu powinna być podjęta na podstawie zebranych w toku procesu dowodów, które pozwalają przypuszczać, że w danym miejscu znajdują się przedmioty mogące mieć znaczenie dla postępowania. Co więcej, musi być ona udokumentowana zgodnie z regułami procesowymi. Tak więc przeszukanie nie może być przeprowadzone na podstawie danych, których później nie można zweryfikować w procesie karnym. Nie tracąc z pola widzenia, że za uzasadnioną podstawę do przypuszczenia, iż w danym miejscu znajduje się rzecz lub osoba poszukiwana, można uznać tylko informacje sprawdzone, przyjąć należy, że za podstawę decyzji o przeszukaniu nie mogą być uważane informacje uzyskane w sposób nieprocesowy, albowiem czynności poszukiwawcze mogą być dokonane na tle informacji uzyskanych w sposób procesowy, których prawdziwość można potwierdzić w drodze weryfikacji[28]. Pozwala to twierdzić, że takie cechy, jak legalność, zasadność i prawidłowość przeszukania, występują wtedy, gdy w chwili jego rozpoczęcia obiektywnie istniała materialna przesłanka do przeprowadzenia tej czynności. W analogicznej sytuacji, jeżeli nawet znalezione zostały dowody popełnienia przestępstwa, których dotyczy postępowanie lub innych postępowań niezwiązanych z daną sprawą, wszelkie działania poszukiwawcze powinny zostać uznane za nielegalne[29]. Spostrzeżenia zawarte w niniejszej pracy wskazują na to, że wzrastające obciążenie zawodowe organów uprawnionych do przeprowadzenia przeszukania wymaga doprecyzowania bądź nowelizacji istniejących obecnie przepisów w taki sposób, aby wypracowany został pewien standard postępowania dotyczący sposobu dokonywania oceny świadomości u osób przystępujących do czynności przeszukania. Pozostawienie tej oceny wyłącznie rzetelności i doświadczeniu zawodowemu osób prowadzących przeszukanie nie zawsze jest rozwiązaniem wystarczającym.

---

[28] R.A. Stefański, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2003, s. 578.

[29] K. Dudka, *op. cit.*, s. 83.

© for this edition by CNS

Material grounds for search in the Code of Criminal Procedure

Summary

The article raises the issue of determining and interpreting material grounds for search. The author points out the problems that might hinder the police or other law enforcement authorities in performing the search under investigative procedures.

Keywords: search, investigative procedures, police, suspect.

© for this edition by CNS